

Asiantuntijalausunto

13.2.2026

EU/1164/2024
EU/1164/2024-MMM-40

Maa- ja metsätalousvaliokunta 18.2.2026 klo 9.30 / U 2/2025 vp / UJ 2/2026 vp

Johtava asiantuntija Jertta de Mazières, Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Maa- ja metsätalousministeriö yhtyy valtioneuvoston 6.2.2025 annetussa U-kirjelmässä U 2/2025 vp ja 10.2.2026 annetussa U-jatkokirjeessä esitettyihin kantoihin.

Komissio antoi 10.12.2024 asetusehdotuksen muutoksiksi yhteisen maatalouspolitiikan asetuksiin (EU) N:o 1308/2013, EU 2021/2115 ja (EU) 2021/2116 viljelijöiden aseman vahvistamiseksi elintarvikkeiden toimitusketjussa (COM (2024) 577 final). Asiaa on käsitelty maatalous- ja kalastusneuvoston alaisessa Maatalouden erityiskomiteassa (MEK) Puolan puheenjohtajakaudesta lähtien. MEK antoi 19.5.2025 valtuutuksen (myöhemmin neuvoston neuvottelumandaatti) Euroopan parlamentin kanssa käytäviä neuvotteluja varten. Euroopan parlamentti äänesti kannastaan täysistunnossa 8.10.2025.

Neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat käyneet kolmikantaneuvotteluita asiasta Tanskan puheenjohtajakaudelta lähtien. Kolmikantaneuvotteluita järjestettiin 12.11.2025 ja 10.12.2025. Tämän lisäksi neuvotteluosapuolet ovat järjestäneet useita teknisiä kolmikantaneuvotteluja. Asetuksesta ei päästy sopuun Tanskan puheenjohtajakaudella, sillä neuvoston ja Euroopan parlamentin näkemykset eriyvät toisistaan. Euroopan parlamentti on ehdottanut komission alkuperäisen ehdotuksen soveltamisalaa laajempia muutoksia esimerkiksi kaupan pitämisen ehtojen osalta. Ehdotuksen käsittely on jatkunut Kyproksen puheenjohtajakaudella. Puheenjohtajavaltio pyysi 19.1.2026 sekä 16.2.2026 MEK:iltä ohjeistusta jatkoneuvotteluihin. Seuraavat kolmikantaneuvottelut on tarkoitus järjestää 5.3.2026. Sitä ennen neuvotteluosapuolet keskustelevat asetuksesta teknisissä kolmikantaneuvotteluissa.

Maa- ja metsätalousministeriö näkee tärkeänä alkutuottajan sopimusaseman ja koko elintarvikeketjun tasapainon kehittämisen oikeudenmukaisempaan suuntaan. Neuvoston neuvottelumandaatti on Suomen neuvottelutavoitteiden mukainen, mutta Suomi voi osoittaa joustavuutta yksittäisten asioiden osalta. Olisi tärkeää, että asetusehdotuksesta saavutettaisiin pian yhteisymmärrys ja ehdotukset viljelijöiden aseman parantamiseksi saataisiin voimaan. On kuitenkin oltava valmis tarkastelemaan myös komission alkuperäisen ehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle meneviä ehdotuksia.

Maa- ja metsätalousministeriö suhtautuu lihan ja lihatuotteiden suojeluun varauksellisesti, mutta kuitenkin pragmaattisesti. Erityisesti muotoon liittyvät ilmaisut ovat vakiintuneita eivätkä nimet kuten pihvitomaatti,

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kasvisnakki, kalahampurilainen tai kalapihvi johda kuluttajia harhaan. Tällaisten nimien suojaaminen parlamentin ehdottamalla tavalla ei ole tarkoituksenmukaista, sillä se aiheuttaisi turhaa sääntelyä ja hallinnollista taakkaa yrityksille. Lihannimiin ja ruhonosiin (kuten esimerkiksi komission ehdottamat naudanliha, vasikanliha, sianliha, siipikarja, kana, kalkkuna, ankka, hanhi, lampaanliha, karitsanliha, vuohenliha, koi-pipala, sisäfilee, ulkofilee, kylki, kylkipaisti, kylkiluut / ribsit, lapa, potka, kyljys, siipi, rinta, reisi, rintapala, entrecôte, T-luupihvi, paahtopaisti, pekoni) liittyvää suojausta voidaan tarvittaessa pitää hyväksyttävänä. Neuvoston keskustelussa esiin noussut ehdotus kalatuotteiden jättämisestä suojauksen ulkopuolelle on kannatettava.

Yleisesti olisi parempi käsitellä kaupan pitämisen vaatimusten muutoksia vuonna 2025 annetun yhteisen markkinajärjestelyasetuksen muutosehdotuksen yhteydessä eikä tämän vuonna 2024 annetun tuottajan aseman parantamista koskevan muutosehdotuksen käsittelyn yhteydessä, mutta on hyvä osoittaa joustavuutta, jotta asiassa saadaan ratkaisu aikaan.

Maa- ja metsätalousministeriö kannattaa kirjallisia sopimuksia pääsääntönä elintarvikeketjussa. Maitosektorin osuuskunnille ei pidä tuottaa lisää työtä tai hallinnollista taakkaa.

Hamppua koskevien ehdotusten keskustelu olisi johdonmukaisempi käydä tulevaa YMP-kautta koskevan uudistuksen yhteydessä, jotta komission hamppua koskevat muutosehdotukset pystytään käymään läpi kokonaisuutena. Maa- ja metsätalousministeriö muistuttaa, että Suomen kannat asiaan on määritetty U-kirjelmässä U 56/2025 vp.